



FARSKÝ LIST

19. január – 25. január 2026, číslo 632

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Si katolík?

Určite sa ťa už na to niekedy niekto spýtal. A ty si odpovedal, hej, som. Ale čo, keby sa ťa ten druhý opýtal: Naozaj? Ako to vieš? Čo vlastne musí človek urobiť na to, aby bol katolíkom? Čo by si povedal? Lebo všade inde, keby si sa niekoho spýtal, či je členom futbalového klubu alebo politickej strany, či je profesorom alebo príslušníkom armády, členom komory architektov alebo vodičom autobusu, všade sú presne určené kritériá a podmienky, za akých môže povedať, áno, som. Alebo naopak, nie, nie som, lebo mi ešte to a tamto chýba.

Čo nás robí katolíkami? Niektorí povie, no to, že sme pokrstení. Lenže keby to tak bolo, potom by Ježišovi stačilo naučiť Apoštolov, ako správne krstiť, povedať im, aby išli do celého sveta a krstili všetkých ľudí – a vôbec by sa nemusel obťažovať s nejakým vyučovaním a kázaním. Niektorí povie, máme tu predsa päť cirkevných prikázaní. Ak idem v nedeľu do kostola, aspoň raz do roka na spoveď a na sv. prijímanie a v piatok nejem mäso, tak som katolík, nie? Lenže tieto prikázania sú len ako interné smernice, v ktorých si nejaká inštitúcia určí, kedy a kde budú porady a kto objednáva pizzu, ale nehovoria nič o jej poslaní, ktoré je zakotvené v jej štatútoch. Podobne cirkevné prikázania určujú, kedy a kde sa všetci zídeme na omši alebo že sa budeme na všetko spoločne skladať, ale sami osebe z nás katolíkov neurobia. Ak sa pozrieme do Katechizmu katolíckej cirkvi, po troche hľadania tam v bode 837 nájdeme definíciu katolíka. Lenže beda, najskôr sa zasekneme hneď pri prvom kritériu: „Do spoločenstva Cirkvi sú naplno včlenení tí, čo majú Kristovho Ducha...” Máš Kristovho Ducha? Ducha

Svätého, ktorý k tebe prišiel v okamihu krstu, si Ho naozaj plný a On v tebe „mohutne pôsobí“ (Kol 1, 29)? Ale aj Kristovho ducha, čiže Jeho postoje, myslenie, názory, zmysel života? Čo teda? Povedal nám vôbec niekto niekedy, čo to vlastne znamená byť katolíkom, čo sa od nás na to vyžaduje, aké kritériá sú od Krista, Boha nastavené na to, aby sme boli Jeho učeníkmi a teda katolíkmi – ako aj On sám hovorí, že „nie každý, kto mi hovorí: „Pane, Pane,“ vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach. Mnohí mi v onen deň povedia: „Pane, Pane, či sme neprorokovali v tvojom mene? Nevyháňali sme v tvojom mene zlých duchov a neurobili sme v tvojom mene veľa zázrakov?“ Vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás nepoznal; odíďte odo mňa vy, čo páchate nepravosťou!“ (Mt 7, 21-23)? Lebo toto sú vážne slová, že totiž môže byť človek, ktorý skutočne v Duchu Svätom prorokuje, vyháňa diabla, koná znamenia a zázraky, ktorý na svätých liturgiách „je a pije“ s Kristom a počúva Jeho kázanie (porov. Lk 13, 26) – a predsa sa nespasí, predsa skončí zatratený v Pekle! A my? Sme na tom podobne ako Izraeliti na púšti. V krste oslobodení od Zlého tak, ako oni od faraóna. Prešli sme cez vody krstu na slobodu podobne, ako oni prešli cez vody mora do kraja, v ktorom už nad sebou nemali žiadneho pána ani vládcu ani otrokára, iba Boha. Ale púšť ešte nie je Zasľúbená zem. Oslobodení otroci majú ešte ďaleko k slobodným obyvateľom krajiny. Ani stany a kočovanie po púšti ešte nie sú mestá a murované domy a usadený a pokojný život farmárov, pastierov, remeselníkov a obchodníkov. Toto všetko na nich ešte len

čaká. A tomuto všetkému sa ešte len budú musieť naučiť. Pred nami stojí podobná úloha. Už sme sa odriekli diabla i všetkých jeho skutkov a pokušení. Chceme žiť v slobode a sláve Božích detí. Tak, ako pred Izraelitmi stála druhá voda, Jordán, cez ktorý ich Boh volal vojsť do Zaslúbenej zeme Kanaánu, aby sa v nej všetko toto naučili a všetkým týmto stali, aj pred nami stojí naša Večná Vlasť, Zaslúbená Zem, Nevesta a manželka Baránkova (Ef 5, 32), Kráľovstvo Božie, ktoré zostúpilo od Otca na zem k nám (Zjv 21, 9n) a ním je Cirkev, Dom Živého Boha, Stĺp a Opora Pravdy (1Tim 3, 15), náš Domov teraz a potom už naveky. Izraeliti sa museli naučiť žiť ako slobodný národ v slobodnej zemi: stavať mestá a obohnáť ich múrmi, obrábať polia, pásť stáda, postaviť Chrám a v ňom usadiť kňazov a levitov, ustanovovať si kráľov, ubrániť sa pred nepriateľmi. Ak by v čomkoľvek z toho zlyhali, zanikli byť. Toto bol ich štandard ako slobodného národa. Rovnako my sa musíme naučiť, čo to znamená, byť synmi a dcérami Boha, nášho Otca (Ef 4, 13n), čo to znamená, prijať spásu a byť spasenými, prijať od Boha Jeho Večný Boží Život a žiť ho (Jn 5, 24), čo to znamená, byť obyvateľmi Jeho Kráľovstva (Kol 1, 13n) a členmi Jeho Domácnosti (Ef 2, 19). Čo musíme z našej strany urobiť a prijať, aby sme týmto všetkým boli – a bez čoho tým nijakovsky byť nemôžeme (1Kor 15, 1n)! Toto je otázka, ktorú budeme skúmať a čomu sa budeme učiť: byť nielen pokrstenými, ale aj kresťanmi. Byť nielen krstom do Cirkvi včlenení ako dedičia Boha (Rim 8, 17), ale skutočne nimi aj byť a skutočne v nej aj žiť a tak patriť Kristovi teraz i vo Večnosti. Aby sme mohli na otázku z úvodu dnešnej katechézy povedať, „voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme“ (1 Jn 3, 1), a nielen to povedať, ale vždy „pripravení obhájiť sa pred každým, kto vás vyzýva zdôvodniť nádej, ktorá je vo vás“ (1 Pt

3, 15) – pretože vieme, čo to znamená, deťmi Boha byť, a naozaj tým aj sme. Možno ešte nie dokonalo, ale sme a to úplne – s touto istou úplnosťou, s ako je začínajúci športovec skutočným a po všetkých stránkach skutočným športovcom, aj keď mu k majstrovstvu ešte veľa chýba!

Uvažujme spolu!

Čo je to absolútne nevyhnutné minimum, ktorým sa začína katolícky život v Katolíckej Cirkvi – a z ktorého ak čosi chýba, už to nie je život členov Cirkvi, ale len návštevníkov a hostí, už nie učeníkov Krista, ale len zástupov, ktoré za Ním na chvíľu prídu, ale nechodia s Ním...?

01

Po smrti Pánovho služobníka Mojžiša Pán povedal Mojžišovmu služobníkovi, Nunovmu synovi Jozuemu: "Môj služobník Mojžiš je mŕtvy. Preto teraz vstaň a prejdi cez tento Jordán - ty aj všetok tento ľud - do krajiny, ktorú ja dám Izraelovým synom. Dám vám každé miesto, na ktoré vkročí vaša noha, ako som povedal Mojžišovi. Od Púšte a od Libanonu až po Veľkú rieku, po rieku Eufrat, - celá krajina Hetejcov - až po Veľké more na západe slnka bude vašim územím. Nik ti nebude môcť odolať po všetky dni tvojho života. Ako som bol s Mojžišom, tak budem aj s tebou. Nenechám ťa bez pomoci, ani ťa neopustím. Buď silný a udatný! Lebo ty máš odovzdať tomuto ľudu do dedičného vlastníctva krajinu, o ktorej som prisahal ich otcom, že im ju dám. (Joz 1, 1-6)

Apoštol Pavol v Písme nalieha, „bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; veď doň si povolaný“ (1 Tim 6, 12). Večný Život. Čo to je? Keď počúvame slová „odpočinutie večné“, „večný pokoj“, dokonca že blaženosť Neba je v „hľadení na Tvár Boha“ – možno nás napadne, že Nebo, to je čosi pasívne, niečo ako spáľňa,

kde budeme už len naveky „spať“ a „odpočívať“. Alebo ako nejaké kino, kde si sadneme a už len naveky budeme pozeráť na Boha a na Jeho Slávu. Možno nám až napadnú slová Karola Marxa, ktoré povedal o náboženstve a ktoré by nám vari aj sadli na bežnú predstavu Neba, že je to akési „ópium“, nebeská droga, ktorú blaženým v Nebi vstreknú do duší a oni už len... no prsto už sedia a blažene (a prihlúplo) sa usmievajú... Lenže život, Večný Život, sa nedá mať ani nať pozeráť. Večný Život sa dá iba žiť. Preto Boh v dnešnom úryvku hovorí Jozuemu: Vstaň... choď... zaujmi... odovzdaj... len buď silný a udatný! Krátko a stručne, choď a konaj, rob a ži! Ako inak by si chcel žiť život slobodného a úspešného človeka, než že ho budeš aj skutočne žiť, že budeš sám a skutočne slobodným a úspešným človekom? Boh je ako otec, ktorý vedie svojho syna nie k tomu, aby bol navždy na ňom závislý, aby otec všetko robil za neho a aby sa syn iba večne pozeral, aký je otec úžasný (a on vlastne o ničom), ale aby sa syn aj sám stal podobným jemu a žil život, ktorý je hodný tohto mena! Ktosi raz povedal, že neverí, že Nebo je veľká spáľňa. Sv. Terezka z Lisieux verila, že skutočne činná začne byť až v Nebi. Tu na zemi sme učeníci a ako deti sa ešte len učíme tento úžasný Večný Život Boha žiť „v malom“ – celkom tak, ako ho v ľudskom tele a v podmienkach prostého človeka žil na zemi vtelený Boh, Kristus Ježiš. Veru! To, čo žil na zemi, bol Večný Život Boha, len v podmienkach sveta a nie Slávy Jeho Otca. Boh je náš Otec a vychováva nás, aby sme aj my vedeli žiť ten Večný Život, ktorý žije On sám – ako prikazuje aj Písmo, „napodobňujte Boha ako milované deti“ (Ef 5, 1). A to nie je bremeno ani povinnosť, ale obrovský Dar! Dar Večného Božieho Života. A preto aj dnes tebe, na začiatku týchto deväťdesiatich dní, Boh hovorí: Len buď

silný a udatný a zmocni sa Večného Života, veď som ťa doň povolal, aby si ho žil so mnou!

02

Len buď silný a veľmi udatný! Bedlivo zachovávaj celý zákon, ktorý ti dal môj služobník Mojžiš! Neodchýľuj sa od neho ani napravo, ani naľavo, aby si múdro konal všetko, čo podnikneš. Nech sa nevzďaľuje kniha tohoto zákona od tvojich úst! Premýšľaj o nej vo dne i v noci, aby si bedlivo zachoval všetko, čo je v nej napísané. Potom budeš mať šťastie a úspech vo svojom podnikaní. Či som ti neprikázal: Buď silný a udatný, neboj sa a neľakaj sa!? Veď Pán, tvoj Boh, je s tebou pri všetkom, čo podnikneš!" (Joz 1, 7-9)

Za mojich detských čias s hovorilo (a možno aj dnes), že chcieť je pekná vlastnosť, ale môcť ešte lepšia. Boh dnes Jozuemu ukazuje, v čom spočíva tajomstvo úspechu Izraela: v „strategickom partnerstve“ s Bohom. Alebo slovami Biblie, v Zmluve s Bohom. Ak Izrael zachová podmienky tejto Zmluvy a urobí všetko tak, ako mu to Boh prikázal, potom aj Boh splní svoju časť Zmluvy a splní všetko, čo Izraelu sľúbil. Sám to neskôr potvrdí, že totiž „keby ma môj ľud bol poslúchol, keby bol Izrael kráčaľ mojimi cestami, ihneď by som bol jeho nepriateľov pokoril a jeho utláčateľov svojou rukou pritlačil. Zaliečali by sa mu nepriatelia Pánovi a ich osud by trval naveky. Kírmil by som ho jadrom pšeničným a sýtil medom zo skaly.“ (Ž 81, 14-17) Mnohí ľudia sa dnes sťažujú, že nikdy nezakúsili moc Ducha Svätého, nikdy nezažili, ako sa v nich Duch modlí, rozlieva Lásku Boha či potvrdzuje, že sú synmi a dcérami Boha. Že nikdy nič také nezažili, až tak, že niekedy až pochybujú, či nejaký Boh vôbec existuje. Ale keď sa ich opýtate, či aj splnili všetko, čo je z ich strany súčasťou Zmluvy s Bohom – stačí si spomenúť na Krstný sľub, ktorý skladáme a tak Zmluvu s

Bohom uzatvárame pri prvom svätom prijímaní a potom občas obnovujeme: zriekam hriechu, aby som mohol žiť v slobode Božích detí; zriekam sa vábivých pokušení, aby ma neovládal hriech; zriekam sa Zlého ducha, pôvodcu a kniežaťa hriechu, chcem žiť ako dieťa svetla a stále kráčať vo svetle Kristovom; chcem verne milovať Pána Ježiša, najlepšieho priateľa detí a verne mu slúžiť v Katolíckej Cirkvi; chcem sa zbožne zúčastňovať na Eucharistickej obete a na ostatných liturgických úkonoch a pobožnostiach – tak vám otvorene povedia, že nie, oni takí fanatici nie sú, im stačí v nedeľu do kostola na omšu prísť, ba u väčšiny ani to. A keby ste sa ich pýtali na zmysel a náplň týchto vecí, ktoré sľúbili, povedali by vám najskôr, že vlastne ani netušia, čo by mali znamenať. A keby ste sa ich pýtali, či sa niekedy snažili zistiť to a uvažovali o tom, takmer isto by vám povedali, že nie. A keby ste sa ich ešte raz spýtali, ako potom môžu vážne sľubovať niečo, o čom nevedia, čo to znamená, tak by vám najskôr povedali, že oni to vlastne ani nikdy vážne nesľubovali. Je to len akýsi text, formulka, čo sa číta a odpovedá na ňu, tak to spolu s ostatnými zarecitovali a bolo. Ako aj väčšinu ostatných liturgických textov. Kresťanstvo, to je Zmluva. Obojstranná. Ak my splníme svoju časť Zmluvy, aj Boh splní svoju časť Zmluvy. Ak sme naozaj synmi, On bude v našom živote naozaj Otcom.

	Čičava	Komárany	Merník
Po	<i>Prepodobný otec Makarios Egyptský</i>		
19.1.	18.00 +Anna (r.Ragančíková)		
Ut	<i>Prepodobný a bohonostiteľný otec Eutymios Veľký</i>		<i>Odporúčany sviatok</i>
20.1.	18.00 +Jaroslav, Alžbeta (r.Gerová)		
St	<i>Prepodobný otec Maxim Vyznávač</i>		
21.1.	8.30 +Melánia, Jozef (r.Vilcegová)		
Št	<i>Svätý apoštol Timotej</i>		
22.1.	18.00 +Marta (r.Tkáčová)		
Pi	<i>Svätý hieromučeník Klement, ankyrský biskup</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
23.1.		18.00 +František (r.Marcinčinová) +panychýda	
So	<i>Prepodobná matka Xénia Rímska</i>		
24.1.		18.00 +Michal, Mária (r.Čandíková)	
Ne	<i>Nedeľa o mytníkovi a farizejovi</i>		<i>Zbierka na opravu chrámu</i>
25.1.	<i>Svätý Gregor Teológ, konštantínopolský arcibiskup</i>		
	9.15 *ZBP Filíp, Dominik, Eva, Lukáš (r.Ragančíková)	7.30 *za farnosť	11.00 na úmysel darcu

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete